

Fagbeskrivelse for faget Billedkunst

I Grundskolen på Det frie Gymnasium har eleverne på 8. årgang faget Billedkunst. Tilrettelæggelsen af faget tager afsæt i fagets formål som beskrevet i Undervisningsministeriets fælles mål¹

Stk 1. Eleverne skal i faget billedkunst udvikle kompetencer til at opleve, producere og analysere billeder. Eleverne skal blive i stand til at iagttage, reflektere og bruge billedsprog i kommunikative og innovative processer.

Stk. 2. Eleverne skal i arbejdet med plane, rumlige og digitale billeder tilegne sig færdigheder i og viden om kunst, medier og andre visuelle udtryks- og kommunikationsformer som grundlag for at udtrykke sig gennem billeder og andre visuelle former.

Stk. 3. I faget billedkunst skal eleverne som deltagere i og medskabere af kultur og som del af deres kreative udvikling og æstetiske dannelse udvikle deres kundskaber om kunstens og mediekulturens billedformer, som de fremstår i lokale og globale kulturer.

Eleverne gennemgår processer, der understøtter de tre kompetenceområder.

- Billedfremstilling
  - Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med vægt på tematisering.
    - Eleven har viden om forskellige udtryksformer og teknikker herunder digitale teknologier.
    - Eleven har viden om et bredt udvalg af materialer.
    - Eleven har viden om, hvordan man beskriver en visuel proces fx gennem skitser.
    - Eleven har viden om eksperimenterende arbejdsprocesser.
- Billedanalyse
  - Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidsperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk.
    - Eleven har viden om stil og genretræk fra forskellige tidsperioder og kulturer
    - Eleven har viden om, hvilken betydning komposition og layout har for, hvordan billedudtrykket kan forstås af modtageren.
    - Eleven har viden om, hvilke funktioner og formål et billede kan have.

---

¹ https://emu.dk/sites/default/files/2020-10/GSK_F%C3%A6llesM%C3%A5l_Billedkunst_valgfag.pdf

- Billedkommunikation
  - Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk.
    - Eleven har viden om forskellige typer af afsender og modtagerforhold.
    - Eleven har viden om betydningen af billedmæssige valg og viden om faglige begreber.

Undervisningen er bygget op så det leder hen mod prøven i Billedkunst, som den er beskrevet i "Vejledning til folkeskolens prøver i valgfaget billedkunst"²

Faget struktureres i en række hovedforløb, der afvikles over et skoleår, i undervisningsgange á 4 lektioner hver anden uge, hvor eleverne arbejder i dybden med bl.a.

- Collage-med trykte og digitale forlæg
- Tegning
- Linoleumstryk
- Skulptur i ler
- Digitale installationer
- Akvarel

Hvert hovedforløb bygges op omkring en stilladseret, innovativ proces. Helt konkret betyder det, at det enkelte hovedforløb er inddelt i tre faser:

- Før "Undervisning"
- Under "Arbejde selvstændigt/skabende"
- Efter "Evaluering og refleksion"

I første fase tilegner eleverne sig viden og redskaber til at bearbejde materialet samt dets materielle muligheder og begrænsninger.

I anden fase arbejdes der med at skabe. Eleverne laver forskellige skitser og laver udkast til til et endeligt værk. Disse laves med afsæt i eksempelvis brainstorm- og interviewøvelser, hvis formål er at danne grundlag for elevernes bevidste valg billedfremstillingerne.

I tredje fase evalueres elevernes produkter. Det gøres eksempelvis gennem fælles billedgennemgange, små udstillinger og elevpræsentationer.

Således er der i undervisningen ved de tre faser et fokus på at højne elevens forståelse af samspillet mellem idé, tanke og handling.

Ligeledes imødekommer de tre faser også fagets kompetenceområder og fremmer den formative evalueringskultur, der er på DfG.

I slutningen af skoleåret afsluttes faget med et selvvalgt projekt med udgangspunkt i de temaer, klassen har arbejdet med.

Projektet afsluttes med en udstilling, hvor alle elever har mulighed for at præsentere deres værk(er).

Nedenfor ses et udkast til en årsplan for faget Billedkunst på Grundskolen på DfG:

<p>1.forløb Collage 2-3 undervisningsgange</p>	<p>Med udgangspunkt i et oplæg om collage, hvor der er fokus på forskellige collagetyper og arbejdsmetoder skal eleverne fremstille deres egen collage på forsiden af deres portfoliomappe. Det skal være en personlig collage, så som optakt interviewer eleverne hinanden parvis. De har støttespørgsmålene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er din yndlingsfarve? • Hvad er din yndlingsstemning (evt. beskriv den situation, du kommer til at tænke på)? • Kan du bedst lide by eller natur? Hvorfor? • Hvad er din yndlingssang?/Tekst/Motto? • Hvilke former kan du godt lide (runde, kantede)? • Hvad er dit spiritanimal og hvorfor? • Hvad kan du godt lide at lave i din fritid? <p>Ved selve arbejdet med at fremstille collagen, skal eleven bruge de notater makkeren har lavet. I processen vejleder læreren om komposition, farvevalg, signaler, associationer, mm. Forløbet afsluttes med en præsentation af og en billedsamtale om alle collagerne.</p>
<p>2. Forløb Tegning 2-3 undervisningsgange</p>	<p>Undervisningen tager udgangspunkt i principperne beskrevet i Betty Edwards bog "At tegne er at se" Eleverne arbejder med forskellige tegneprocesser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blindtegning • konturtegning • stregtegning • Croquis • iagttagelsestegning <p>Som begyndelse tegner eleverne enkle genstande fx et krøllet papkrus, en tøjklæmme, en dåse. Gradvist øges kompleksiteten til at eleverne tegner pottplanter og hinandens ansigter. I forløbet besøger klassen Thorvaldsens museum, hvor der især arbejdes med iagttagelsestegning. Her er der også kunsthistorie indlagt. Gennem hele forløbet præsenterer eleverne deres tegninger fælles for klassen, og de får feedback på deres arbejdsproces.</p>

<p>3. Forløb Linoleumstryk 2-3 undervisningsgange</p>	<p>Eleverne skal lave deres eget logo i tryk. Som opstart bliver de præsenteret for diverse kendte logoer gennem tiden som oplæg til billedkommunikation, analyse og inspiration</p> <p>Eleverne skal individuelt besvare spørgsmål skriftligt. Bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvis jeg var en sang, hvilken sang var jeg så? • hvis jeg var en bog, hvilken bog var jeg så? • hvis jeg var en farve, hvilken farve var jeg så? <p>Deres egne svar skal danne grundlag for et skitsearbejde, hvor de bliver bevidste om, hvilke former, farver og motiver, der skal udgøre deres logo. Læreren vejleder i teknikken bag linoleumstryk. Til slut i forløbet laver hver elev en lille udstilling, hvor flere udgaver af deres tryk, deres arbejdspapir og skitser indgår.</p>
<p>4. Forløb Skulptur i ler 2-3 undervisningsgange</p>	<p>Som optakt til forløbet skal eleverne på en skulptur-tur i lokalområdet. På denne tur besøger vi flere forskellige skulpturtyper/genrer og eleverne får på denne måde et kunsthistorisk tværsnit af Nørrebro. Turen er også grundlaget for elevernes arbejde med lerskulpturer, hvor de skal lave nogle øvelser med grundformer. Øvelserne skal munde ud i at eleverne fremstiller skulpturer efter valgfri kunstretning, men med samme grundopgave -at benytte grundformerne skulpturelt.</p>
<p>5. forløb Digitale installationer 2-3 undervisningsgange</p>	<p>Eleverne skal se Bjørn Nørgaards "Hesteslagtingen", som de skal analysere og som danner grundlag for billedsamtaler i grupper.</p> <p>Under temaet <i>I remember</i> skal hver elev lave en drejebog og derefter filme og redigere en kunstvideo uden replikker på max. 5 minutter, som skal forsøge at genskabe en barndomserindring. Eleverne skal efterbearbejde filmene med diverse filtre og lægge baggrundsmusik/lyd på.</p> <p>Hver elev får lov at præsentere sin drejebog og film for resten af klassen.</p>
<p>6. Forløb Akvarel 2-3 undervisningsgange</p>	<p>Eleverne bliver præsenteret for diverse akvarelmalerier til analyse. Dernæst skal eleverne igennem basal farvelære og lave teoretiske øvelser på baggrund heraf, så de kan lære materialernes natur og forskellige teknikker at kende.</p> <p>Herefter skal eleverne ud og fotografere naturen i nærområdet. De skal udvælge ét af deres fotografier at lave en skitse til et stort akvarelmaleri (A4) under temaet <i>mennesket og naturen</i> ud fra. De skal male tre forskellige udgaver af samme motiv.</p> <p>De skal præsentere hele deres proces og deres endelige værker ved en fælles billedgennemgang i sidste lektion.</p>